

የቂብላ መዛወር ትምህርቶችና ልባዊ ምክሮች

ምስጋና ሁሉ በተከበረው መጽሐፉ

(سَدَّ يَقُولُ السُّفَهَاءُ مِنَ النَّاسِ مَا وَلَا هُمْ عَنْ قِبَلَتِهِمُ الْيَتِي كَانُوا عَلَيَّهَا قُلْ لِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ)

ለአላው የአለማቱ ጌታ ይገባው። በቸኛ ለሱም አጋር ከሌላው አላህ በስተቀር በእውነት የሚገዙት አምላክ እንደሌለ እመሰክራለሁ። ነብያችን ስይዲና ሙሐመድም የሱ ባሪያና መልእክተኛ እንደሆኑም እመሰክራለሁ። ጌታዬ ሆይ እዘነትህ፣ ሰላምህና በረከትህ በርሳቸው፣ በቤተሰቦቻቸውና በባልደረቦቻቸው እንዲሁም አስከፊነት ቂያማ ድረስ በመልካም ምግባር በተከተሏቸው ሰዎች ሁሉ ይውረድ። ከዚህም በመቀጠል፡

ታላቁ አላህ (ዐ.ወ.) በፈቃዱ ከፊል ወራቶችን ከከፊሎች በደረጃ አብልጧል። እንዲሁም ሙእሚኖች በመልካም ሥራ እንዲተጉ የሚገፋፉም መለያዎች አድርጎላቸዋል። የሻዕባን ወር የመልካም ሥራ መስመሮቹ በርካታ ከሆኑና ችሮታዎች ከሚበዙባቸው ብልጫ ካላቸው ወራቶች አንዱ ነው። ነብያችን (ሶ.ዐ.ወ.) እንዲህ ብለዋል፡ (ለጌታችሁ ክብርና ሞገስ ይገባውና ከዘመናችሁ በተወሰኑት ቀናት ችሮታዎች አሉት በነዚህ ቀናት ለኢባዳ ትጉ መናልባትም አንዳችሁ ከነዚያ ችሮታዎች አንዱ ያጋጠመውና ከሱ በኋላ እስከዘላለም ምንም ዓይነት ምንድክና የማያገኘው ሊሆን ይችላልና።) በዚህ በተከበረ ወር ከታላቁ አላህ ችሮታዎችን ለማግኘት በኢባዳ የሚተጋ በነዚያ ቀናት ያለውን የኢባዳና የትእዛዝ ማክበር ጥቅምን በከንቱ የማያሳልፍ ሙእሚን ብልጥ ሰው ማለት እሱ ነው።

የሻዕባን ወር ከንብያችን (ሶ.ዐ.ወ.) ዘንድ ልዩ ቦታና ከፍተኛ ደረጃ ያለው ስለነበር ከሌሎች ወራቶች በተጨማሪ ኢባዳ ይለዩትና ያምም ያበዙበት ነበር። እናታችን አኢሻ (አላህ ከርሳቸው ይወደድና) እንዲህ ብለዋል፡ (የአላህ መልእክተኛ (ሶ.ዐ.ወ.) በሻዕባን ወር ምንም አይፈጥርም እስክንል ይታዩ አንዲሁም ደግሞ ምንም አይታዩም አስክንል ያፈጥሩ ነበር። የአላህ መልእክተኛ ሙሉ ወር ከሮመዳን ሌላ ሲታዩ አይቸ አላውቅም። አንዲሁም ከሻዕባን ወር የበለጠ አንድንም ወር ሲታዩ አላየሁም።) ነብያችን (ሶ.ዐ.ወ.) ስለዚህ ተግባራቸው በተጠየቁ ጊዜ አሱ የሰው ልጅ ሥራዎች ወደአላህ የሚወጡበትና ሰዎች የኢባዳ ስንቅ ከማካበት የሚዘነጉበት ወር ስለሆነ ነው በማለት አብራርተዋል። አሳማ ቢን ዘይድ የተባሉ የነብያችን ባልደረባ (አላህ ከርሳቸው ይወደድና) ለነብያችን እንዲህ እለኳቸው (የአላህ መልእክተኛ ሆይ! ከወራቶች በአንዱም በሻዕባን ወር የምተቃወምት ያህል ስትታዩ አላየዎትም። ያን ጊዜም ይህ ወር ከረጅብና ከሮመዳን ማህል በመሆኑ ሰዎች የሚዘነጉት ወር ነው። እሱም የሰው ልጅ ሰራዎች ወደአለማቱ ጌታ የሚወጣበት ወር ሲሆን እኔም ሥራዬ በየም እያለሁ ወደአለማት ጌታ እንዲወጣ እወዳለሁ።) አሉኝ የሚል ሓዲስ አውርተዋል።

በዚህ በተከበረ ወር ከተከናወኑ ተላላቅ ክስተቶች አንዱ ወደበይተል መቅደስ የነበው የሰግደት ቁብላ ወደበይተላሂል ሐራም መዛወሩ ነው። ይህም የነብያችንን (ሶ.ወ.) ፍላጎት ለማሟላትና መኞታቸውንም ለማሳካት ነበር። ይህ ክስተት ነብያችን (ሶ.ወ.) ከፈጣሪ ከተቸሯቸው የክብር ግጽታዎች እጅጉን ታላቁ እንዴሆነ ይታመናል። ምክኒያቱም አላህ (ሱ.ወ.) ለወዳጁና ከሰው ሁሉ ለመረጣቸው ለነብያችን (ሶ.ወ.) ወደመዲና ከተዛወሩ በኋላ ለአስራ ስድስት ወይም ለአስራ ሰባት ወራት ያህል በጌታቸው ትእዛዝ በሰግደት ወቅት ወደ በይተል መቅደስ እየዘሩ ሲሰግዱ ከቆዩ በኋላ ወደ አባታቸው ወደኢብራሂም (ዐ.ሠ.) ቁብላ ወደካዕባ እንዲዘሩ ያቀርቡት ለነበረው የውስጥ ጥያቄ መልስ የሰጠበት በመሆኑ ነው። ነብያችን (ሶ.ወ.) ወደበይተላሂል ሐራም ዘረው እንዲሰግዱ ከአላህ ትንቢት መውረዱን በከፍተኛ ጉጉት ሲጠባበቁ ነበር። እንዲሁም በልባቸው አላህ ይህን ተግባር እንዲፈጽም ይመኙ ነበር። አላህ ይህን ጉዳይ እንደሚያሳካውም በመተማመን በህሌናቸውም ጸሎት ያደርሰበት ነበር። ታላቁ አላህ ታዲያ ጸሎታቸውን ተቀብሎ ምኞታቸውንም አረጋግጦ በሰግደታቸው ወደተከበረው ካዕባ እንዲዘሩ አንዲህ በማለት አዘዛቸው።

(قَدْ نَرَى تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِي السَّمَاءِ فَلَنُوَلِّيَنَّكَ قِبْلَةً تَرْضَاهَا فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ وَإِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ)

ትርጉሙም ፣ የፊትህን ወደሰማይ መገለባበጥ በእርግጥ እናያለን ወደምተወደውም ቁብላ እናዘርሃለን ስለዚህ ፊትህን ወደተከበረው መስጊድ (ካዕባ) አግጣጫ አዙር። የትም ስፍራ ብትሆኑም (ስትሰግዱ) ፊታችሁን ወደርሱ አግጣጫ አዙር። እነዚያም መጽሐፍን የተሰጡት እርሱ የጌታቸው ሲሆን እውነት መሆኑን ያውቃሉ። አላህም ከምትሰሩት ስራ ዘንጊ አይደለም፣ ማለት ነው። ይህ ጉዳይ ታዲያ ሁለት ነገሮችን ያመለክታል። በመጀመሪያ የነብያችንን (ሱ.ወ.) ከፍተኛ ቦታና ያላቸውን ታላቅ ደረጃ እንዲሁም ከጌታቸው ዘንድ ያላቸውን ከበሬታ ያንጸባርቃል። ሁለተኛም የተከበረውን የካዕባን ታላቅ ቦታና ያለውን ከፍተኛ ደረጃ ያመለክታል። ይህም ተግባር እንግዳና የሚያስደንቅ ነገር አይደለም። ምክኒያቱም እርሱ መኖሩ የተረጋገጠ የሆነው አላህ እንዲህ ይላልና

(قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ)

ትርጉሙም ፣ በላቸው አላህን የምተወዱ እንደሆናችሁ ተከተሉኝ አላህ ይወዳችኋልና ኃጢአቶቻችሁንም ለናንተ ይምራልና አላህም ከሀሪ አዛኝ ነው፣ ማለት ነው። እንደዚሁም እንዲህ ይላል፡

(مَنْ يُطِيعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ وَمَنْ تَوَلَّى فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا) .

ትርጉሙም ፣ ምልእክተኛውን የሚታዘዝ ሰው በእርግጥ አላህን ታዘዘ። ከትእዛዝም የሸሸ ሰው (አያሳስብህ) በነሱ ላይ ጠባቂ አደርገን አላክንህም ማለት ነው።

(وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصَّالِحِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ وَحَسُنَ أُولَئِكَ رَفِيقًا) .

ትርጉሙም ፣ አላህንና ምልእክተኛውንም የሚታዘዝ ሰው እነዚህ እነዚያ አላህ በነርሱ ላይ ከለገሰባቸው ከነብያት፣ ከጻዲቃን፣ ከሰምኢታትና ከመልካሞቹ ጋራ ይሆናሉ። የነዚያም ጓደኝነት አማራጭ ማለት ነው።

(فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّى يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِمَّا قَضَيْتَ وَسَلِمُوا تَسْلِيمًا) .

ትርጉሙም ፣ በጌታህ እምላሊሁ በመካከላቸው በተከራከሩበት ፍርድ አስከሚያስፈርዱህ ከዚያም ከፈረድከው ነገር በነፍሶቻቸው ውስጥ ጭንቀትን አስከማያጉኙና ፍጹም መታዘዝንም እስከሚታዘዙ አይምኑም ምእምን አይሆኑም ማለት ነው።

የቁብላ መዛወር ክስተት ለማህበረሰቡ ተሃዲሶና ለአጠቃላይ የሰው ልጅ ስልጣኔ ከፍተኛ አስተዋጽኦ አድርጎ ነበር። ይህም በርካታ ትምህርቶችና ልባዊ ምክሮችን ያቀፈ በመሆኑ ነው። ከነዚህም ትምህርቶችና ምክሮች መካከል፡

መከራ እንዲሁም ፈተና በፍጥረቱ ላይ ከወሰናቸው የታለቁ አላህ ድንጋጌዎች አንዱ ነው የሚለው ጉዳይ ነው። የቁብላ መዛወር ምልእክተኛውን የሚከተለውን ስው ወደከህደት ከሚመለሰው ሰው ለመለየት እንዲሁም (አላህ ከነርሱ ይውደድና) ባልደረቦች ምንያህል ይህን ጉዳይ ይቀበላሉ አንዴትስ የምልእክተኛውን ትእዛዝ ይፈጽማሉ የሚለውን ሁኔታ ለመግለጽ አላህ (ሱ.ወ.) በባሮቹ ላይ ያወረደው ፈተና ነበር። ቁብላ ከበይተል መቅዲስ ወደተከበረው ካዕባ መዛወሩ በነዚያ ነገሮችን ለሱ በመተው አላህ በመራቸው ሰዎች ላይ በስተቀር ለህሌና እጅግ አዳጋች ነበር። አላህ በእርግጥም የፈለገውን ይሰራል በሻውም ይፈርዳል። መኖሩ የተረጋገጠ የሆነው አላህ (ሱ.ወ.) እንዲህ ይላል።

وَمَا جَعَلْنَا الْقِبْلَةَ الَّتِي كُنْتَ عَلَيْهَا إِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ يَتَّبِعِ الرَّسُولَ مِمَّنْ يَنْقَلِبُ عَلَيَّ عَقْبَيْهِ وَنُ كَانَتْ لَكَبِيرَةً إِلَّا عَلَى الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِيعَ إِيمَانَكُمْ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَرؤُوفٌ رَحِيمٌ

ትርጉሙም ያችንም በርሷላይ የነበርክባትን አቅጣጫ መልእክተኛውን የሚከተለውን ሰው ወደክህደት ከሚመለሰው ሰው ልናውቅ (ልንገልጥ) እንጂ ቁብላ አላደረግናትም። እርሷም በነዚያ አላህ በመራቸው ሰዎች ላይ በስተቀር በእርግጥ ከባድ ናት። አላህም እምነታችሁን (ስግደታችሁን) የሚያጠፋ አይደለም። አላህ ለሰዎች በጣም ርህራሄ አዛኝ ነውና፣ ማለት ነው።

በእምነታቸው የጸኑ እውነተኛ ሙእመኖች ከነብዩ (ሶ.ዐ.ወ) በሚመጣ ነገር ሁሉ ከቶ አይጠራጠሩም። ምክኒያቱም በነብዩ (ሶ.ዐ.ወ) የሚወርድ ነገር ሁሉ ጥርጥር የሌለበት እውነት መሆኑን በእርግጠኝነት ያውቀሉና። በመሆኑም ያለህን ትእዛዝ በመቀበል ሰማን ታዘዝንም በማለት ያለማወላወል በስግደታቸው ወደተከበረው ካዕባ ፊታቸውን አዞሩ። ከፊሎቹ በስግደት ሩኩዕ ላይ እያሉ በሰሙ ጊዜ ሰግደቱን እስኪጨርሱ ያለመጠበቅ በዚያው ባሉበት በሩኩዕ ሁኔታ እንዳሉ አላህ ወደመረጠላቸው አቅጣጫ ፊታቸውን አዞሩ።

የእውነተኛ ሙስሊም ሁኔታ እንደዚህ ነው። የአላህ ትእዛዝ ወደሄደበት አቅጣጫ ይሄዳል፣ በየትኛውም ቦታ ቢሆን አቅጣጫው ወደ አላህ ነው። ታላቁ አላህ እንዲህ ይላል።

(وَلِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ فَأَيُّ مَآ تُوَلُّوْا فَتَمَّ وَجْهُ اللَّهِ | إِنَّ اللَّهَ وَاسِعٌ عَلِيمٌ) .

ትርጉሙም ፣ ምስራቁም ምዕራቡም የአላህ ነው። (ፊታችሁን) ወደየትም ብታዞሩ የአላህ ፊት እዚያ ነው። አላህ ችሮታው ሰፊ አዋቂ ነውና፣ ማለት ነው።

ኢብን ዑመር (ከርሳቸውና ከአባታቸውም አላህ ይውድና) እንዲህ ሲሉ አውርተዋል፡ (ከእለታት አንድ ቀን ቁባእ መስጊድ ሰዎች የፈጅርን ሰላት እየሰገዱ ባለበት ወቅት አንድ ሰው መጣና የአላህ መልእክተኛ (ሶ.ዐ.ወ) ዛሬ ምሽት በስግደታቸው ወደካዕባ እንዲዞሩ ትእዛዝ የያዘ ቁርአን ወርዶላቸዋል አለ። እንሱም ፊታቸውን ወደሻም ዞረው እየሰገዱ የነበር በቀጥታ ወደካዕባ ዞሩ)። (ከነሱ አላህ ይውድና) የነብዩ ባልደረቦች በዚህ አይነት ፍጥነት የአላህና የመልእክተኛው ትእዛዝ የሆነውን የእስልምናን አስተምህሮ እንዴት መቀበል እንዳለብን አስተምረውናል። ባልደረቦች በቁብላ መዛወር ከስተት አንደዞሩ ሁሉ እኛም በከፊልም ሆነ በአጠቃላይ መልኩ ወደእስልምና መመሪያ አላህ በሚወደው መልኩ ለመላ ሰው ልጅም በሚጠቅም ሁኔታ አወንታዊ መዘርን እንዘር።

ከቁብላ መዛወር ከምንቀስማቸው ትምህርቶች ሌላው ትምህርት ደግሞ የማህበረሰቡ ልክኛነት ነው። ይህ ታላቅ ክስተት የዚህን ማህበረሰብ መሰረታዊ ልክኛነት በግልጽ አንጸባርቋል። መኖሩ የተረጋገጠ የሆነው አላህ እንዲህ ብሏል፡

كَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ

ትርጉሙም እንደዚሁም በሰዎች ላይ መስካሪዎች ልትሆኑ ምርጥ ሕዝብ አደረግናችሁ፣ ማለት ነው።

የማህበረሰቡ ልክኛነት ሁሉን ነገር ያካተተ ሲሆን፡ የእምነትና ያመለካከት ልክኛነት፣ ከማጋንና ከችልተኝነት፣ ወሰን ከመተላለፍና ልክ ከማጣት በመራቅ የኢባዳና የስርአተ ኢባዳ ልክኛነት፣ የሰነ ምግባርና የጠባይ ልክኛነት፣ የህግጋትና የደንብ ልክኛነት እንዲሁም የሀሳብና የሰሜት ልክኛነት ያካትታል።

ከዚህ ላይ የነብዩ ሙሐመድ (ሶ.ዐ.ወ.) ህዝቦች በሌሎች ህዝቦች ላይ ምስክርነታቸው ክብራቸውን ያመለክታል ስንል ለዚህ ምስክርነት ብቃት ሊኖራቸው የሚገባ መሆኑን መዘንጋት የለብንም። አቡ ሰኢድንል ሹድሪ የተባሉት የነብያችን ባልደረባ የሚከተለውን ሃዲስ አውርተዋል። የአላህ መልእክተኛ እንዲህ አሉ፡ (በቂያመ አለት ነብዩ ኑህ ከአላህ ፊት ይቀርቡና የወረደልህን መልእክት አድርሰሃልን በመባል ይጠየቃሉ። አሳቸውም አዎን ጌታዬ ሆይ ይላሉ። ህዝቦቻዎ በተራቸው መልእክቱን ለናንተ አድርሷልን በመባል ይጠየቃሉ እነሱም ሽረ መንም አስጠንቃቂ ሰው ወደኛ አልመጣም በማለት ይመልሳሉ። ያን ጊዜ አላህ ማን ምስክር አለህ ሲል ይጠይቃቸዋል። እሳቸውም ሙሐመድና ህዝቦቹ ይመሰክሩልኛል በማለት ይመልሳሉ እናንተም ትጠሩና ትመሰክሩላችሁ)። ከዚያም የአላህ መልእክተኛ እንዲህ የሚለውን አንቀጽ አነበቡ፡

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَيَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا

ትርጉሙም እንዚሁም (እንደመራናችሁ) በሰዎች ላይ መስካሪዎች ልትሆኑና መልእክተኛውም በናንተ ላይ መስካሪ ሆን ዘንድ ምርጥ ህዝቦች አደረግናችሁ።

የአላህ መልእክተኛ ከአለታት አንድ ቀን ለኢብን መስኡድ (ቁርአን ቅራልኝ) አሏቸው ኢብ መስኡድም በርሰዎ ላይ ወርዶ እያለ እኔ እቀራለሁታለሁን አሉ። እሳቸውም (እኔ ከሌላ ሰው ስሰማው እደሰታለሁ) አሉ። ከዚያም የነሳእ ምእራፍን መቅራት ጀመርኩ እንዲህ ከምትለው አንቀጽ ጋ ስደርስ፡

فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ بِشَهِيدٍ وَجِئْنَا بِكَ عَلَى هَؤُلَاءِ شَهِيدًا

ትርጉሙም (ከህዝቦችም ሁሉ መስካሪን ባመታን ጊዜ አንተንም በነዚህ ላይ መስካሪ አድርገን በምናመጣህ ጊዜ (የከሃዲዎች ሁኔታ እንዴት ይሆን) ማለት ነው።

(አሁን በቃህ) አሉኝ። ወደሳቸውም ዘወር ስል ጊዜ ዓይኖቻቸው እንባ እያዘነቡ አየሁኝ።

በአሁኑ ወቅት በሱ ታላቁ አላህ (ሱ.ወ.) ወደአከበረን ወደልክኛነት መመለስ ይኖርብናል። ከወሰን መተላለፍና መስመር ከመልቀቅ በመራቅ እውነተኛ ልክኞች ልንሆንም ይገባል። መኖሩ ተረጋገጠ የሆነው አላህ እንዲህ ይላል፡

وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَىٰ عُنُقِكَ وَلَا تَبْسُطْهَا كُلَّ الْبَسْطِ فَتَقْعُدَ مَلُومًا مَحْسُورًا

ትርጉሙም እጅግንም ወደአንገትህ የታሰረች አታድርግ መዘርጋትንም ሁሉ አትዘርጋት የተወቀስክ የተቆጩህ ትሆናልህና ማለት ነው።

እንዲሁም አንዲህ ይላል

وَالَّذِينَ إِذَا أَتَوْا مُسْرِقُوا وَدَامَ يُسْرِقُونَ وَلَمْ يَتُوبُوا وَكَانَ بَيْنَ يَدَيْكَ قَوْمًا

ፉርቃነ 67

ትረገሙም እነዚያም በለገሱ ጊዜ የማያባክኑት፣ የማይቆጥቡትም ናቸው። በዚህ መካከል (ልግስናቸው) ትክክለኛ የሆነ ነው፣ ማለት ነው።

ኢማሙል አውዛኢ የተባሉ አሊም አንዲህ ማለታቸው ተዘግቧል፡ ታላቁ አላህ በእስልምና እምነት መመሪያ አንድን ነገር አያዘህም ሰይጣን ማንኛው ትክክለኛ እንደሆነ ትኩረት ሳይሰጥ ከወሰን መተላፍና ከልክ ከመውጣት በአንደኛው ሊወስድህ ያሰበ ቢሆን እጂ።

በመሆኑም ከገርነትና ከችሎታ ጋር እንጂ ወሰን ከመተላለፍና ከልክ ከመውጣት ጋር መሆን የለብንም። እንዲሁም ከማክረርና ከጽንፈኝነት በመራቅ በእምነታዊና ስነመግባራዊ ተገዢነት የጸናን መሆን ይኖርብናል።

ይህን ቃሌን እንደሰማችሁት ብያለሁ ለኔና ለናንተም ከአላህ ምህረትን አለምናለሁ።

መስጋና ሁሉ ለአለማቱ ጌታ ለአላህ ይገባው። የአላህ እዘነትና ሰላም የነብያቱና የመልእክተኞቹ መደምደሚያ በሆኑት በሰይዲና ሙሐመድ (ሶ.ዐ.ወ.) በቤተሰባቸውና በመላ ባልደረቦቻቸውም ይውረድ።

ሙስሊም ወንድሞች ሆይ!

ከቁብላ መዛወር ከምን ቀስማቸው ትምህርቶችና ምክሮች ሌላው ደግሞ በተከበረው መካከል ካለው መስጂደል ሐራምና ቁድስ ውስጥ ካለው የአቅሷ መስጊድ መካከል ያለውን ጥብቅ ትስስርና ከመካከላቸው ያለውን ጠንካራ ግንኙነት በግልጽ ማንጸባረቁ የሚለው ጉዳይ ነው።ይህ የቁብላ ጉዳይ የሁለቱን መስጊዶች ወንድምተማማችነት በጉልህ መልኩ አሳይቷል። መስጂዱል ሐራም በዚህች ምድር አላህ(ሱ. ወ.)ን ለመገዛት የተገነባው የመጀመሪያ መስጊድ ሲሆን መስጂዱል አቅሷ ደግሞ በሁለተኛ ደረጃ የተገነባው መስጊድ ነው። አቡ ዘር የተባሉ የነብያችን (ሶ.ዐ.ወ.) ባልደረባ እንዲህ ብለዋል፡ (የአላህ መልእክተኛ ሆይ! የተኛው መስጊድ ነው እምድር ላይ መጀመሪያ የተሰራው አልኩኝ እሳቸውም መስጂዱል ሐራም አሉ። ከሱስ በኋላ አልኩኝ (መስጂዱል አቅሷ) አሉ። ከመካከላቸው ያለው ዘመን መን ያህል ነበር አልኩኝ (አርባ አመት፣ በየትኛውም ቦታ ሁነህ የሰላት ወቅት ከደረሰ አዚያ ቦታ ስገድ እሱ መስጊድ ነው) አሉ።

የቂብላ መዛወር ሁለቱን መስጊዶች ያስተሳስ ሲሆን ኢስራኦ (የሌሊት ጉዞ)ና ሚዕራጅ (ወደሰማይ መውጣት)ም በዚህ መልክ እነዚህን መስጊዶች አስተሳስረዋል። አላህ (ሱ.ወ.) እንዲህ ብሏል፡

(سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِرَبِّهِ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى الَّذِي بَارَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ مِنْ آيَاتِنَا إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ) .

ትርጉሙም ያ ባሪያውን ከተከበረው መስጊድ ወደዚያ ዙሪያውን ወደባረክነው ወደፋቁ መስጊድ በሌሊት ውስጥ ያስኬደው (ጌታ) ጥራት ይገባው። ከታመራቶቻችን ልናሳየው (አስኬድነው) እነሆ እርሱ (አላህ) ሰሚው ተመልካቹው ነው፣ ማለት ነው።

ከዚህም አኳያ አላህ ምድርንና በርሷም ላይ ያለውን ሁሉ እስኪወርስ ድረስ በመላ ሙስሊሙ ማህበረሰብ የተጣሉ አደራወች በመሆናቸው ሁለቱንም መስጊዶች በአንድ ላይ መጠበቅና አንዳቸውንም በችልታ አለመዘንጋት ግድ ሆኗል።

ማህበረሰቡ የተቀደሱ ቦታዎችን መጠበቅ አይችልም፤ በመጀመሪያ አላህ (ዐ.ወ.)ን በመፍራትና በሱም በመመካት ከዚያም አንድነቱን በማስከበር ቢሆን እንጂ። ማህበረሰቡ በእውቀትና በስራ የኃይል መሰረቶችን በእጁ ሲያስገባ የእለት ከለት ጉርሱን፣ ምግቡን፣ ልብሱን፣ መድሃኒቱን በእጁ ያደርጋል። ያንጊዜም የቃሉ፣ የነፃነቱ፣ የውሳኔው ባለቤት ይሆናል። የህይወት መሰረታዊ ነገሮችን በእጁ ያላደረገ ማንኛውም ማህበረሰብ ምንጊዜም የቃሉና የፍላጎቱ እንዲሁም የነፃ ውሳኔው ባለቤት ሊሆን አይችልም።

ነገር ግን ከዚህ ሁሉ በፊት ልዩ ትኩረት ልንሰጠው የሚገባ አንድ ነገር አላ። አሱም መዘር ስንል ከቦታ ወደሌላው መዛወርን ብቻ ማለታችን አይደለም የሚለው ጉዳይ ነው። የጠቀስነው መዘር ጠንካራውን መሰረተ እምነት፣ የማይበገረውን ፍላጎት፣ ባላላህ (ሱ.ወ.)ና በመልእክተኛው (ሶ.ዐ.ወ.) አንፃር ያለውን ሙሉ እምነት ለመሞከር የተከናወነ ጉዳይ ነው። አላህ (ሱ.ወ.) ያለንበትን ሁኔታ በሁሉም መስክ ወደተሻለ እንዲያዛውርልን ከሻን በአላህ (ዐ.ወ.) መመካታችንን በማሳመርና መጠጊያችንን አሱን ብቻ በማድረግ እንዲሁም ስራና ትጋታችንን በማጠናከር ራሳችንን መቀየር ይጠበቅብናል። ከማፈረስ ወደመገንባት፣ ከስራፈትነትና ስንፍና ወደተጨማሪ ስራና ምርት መዛወር ይኖርብናል። ከማክረርና ከማጋነን ወደመቻቻልና ገራገርነት፣ ከደረቅነትና ከጭፍን መከተል ወደማስንተንና ወደማሰብ እንዛወር። ምክኒያቱም አላህ (ዐ.ወ.) እንዲህ ይላልና፡

إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنفُسِهِمْ

ትርጉሙም አላህ በህዝቦች ዘንድ ያለው ጸጋ በነፍሶቻቸው ያለውን (ሁኔታ) እስከሚለውጡ ድረስ አይለውጥም፣ ማለት ነው።

ታላቅና የበላይ የሆነውን አላህን በዚህ በተከበረ ወር ስራቸውን ከሚቀበላቸው ባሮቹ መካከል እንዲያደርገን እንለምናል።

